

नपि प्राणान् वा विनेष्ये स्वान्यर्थे त्यज्यामि ज्ञानार्थोत्तेपदत्यादिना व्ययार्थं मं व्ययोधर्मादिषु विनियोगः अथवा यशउदानेस्ये ऊर्द्धं नेष्यामि पूर्व्वेण चेपणे मं ॥ २१ ॥

विनेष्ये क्रोधमथवा क्रममाणोऽरिसंसदि । इत्युक्त्वा खे पराक्रांतं तूर्णं स्रुनुर्नभस्वतः ॥ २२ ॥

ज०म० विनदत्यादि । यदि वा क्रोधमात्मनो विनेष्ये अपनेष्यामि कर्तृस्थे चेति तड् कर्तृस्थस्य क्रोधकर्मणोऽशरीरत्वात् अत्र व्ययान् सम्भवतीति अरिसंसदि शत्रुसभायां क्रममाणः अप्रतिबन्धेन प्रवर्तमानः वृत्तिसर्गेत्यादिना वृत्तौ तड् वृत्तिरप्रतिबन्धः इत्येव मुक्त्वा स्रुनुर्नभस्वतः वायोस्तनयः खे तूर्णं पराक्रांतं शीघ्रमुत्सेहे उपपराभ्यामित्यनेन सर्गे तड् सर्गउत्साहः ॥ २२ ॥

भ० विनेष्यइत्यादि । अथवा क्रोधं विनेष्ये अपनेष्यामि शत्रुहनात् घस्यामूर्त्तढादिति मं अमूर्त्तमशरीरं कर्तृस्यादुक्तकर्मकादिपूर्व्वनीजआत्मनेपदमिति विद्यासागरः स्वमतेऽपि शब्दढाढादेरित्यतो मण्डूकसुत्या वेरित्यनुवर्त्तते इति वाच्यं क्रोधं विनयतइत्युदाहरणदर्शनात् अन्ये तु विपूर्व्वत्वं न वदन्ति तन्न साधु विगणय्य नयन्ति पौरुषं विहितक्रोधजयाजिगीषवइत्यादिदर्शनात् किं कुर्व्वन् अरिसंसदि शत्रुसभायां क्रममाणः अप्रतिबन्धेन चेष्टमानः वृत्त्युत्साहेत्यादिना मं वृत्तिरप्रतिबन्धः इत्येवमुक्त्वा नभस्वतोवायोः स्रुनुः पुत्रो हनूमान् खे आकाशे तूर्णं शीघ्रं परा